

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

Sídlo ústavu: Hroznová 63/2, 656 06 Brno

Oblastní odbor Žatec, Chmelařské náměstí 1612, 438 01 Žatec

Chrastava 21. 7. 2014
č. j. UKZUZ 055064/2014

Zpráva č. 15 oblastního odboru ŽATEC o výskytu škodlivých organismů a poruch za období 7. 7. až 20. 7. 2014

1. Počasí

V prvním týdnu se konečně objevily poměrně vydatné deště a to hned 8. 7., kdy začala přecházet studená fronta (8. až 10. 7.). V těchto dnech napršelo v okresech Děčín (8. 7.) 32 mm, Litoměřice dle lokality 58 až 120 mm, Semily (Jablonec nad Jizerou) 88 mm. Intenzivní srážky byly i v okrese Česká Lípa a Liberec. Po přechodu studené fronty se ochladilo na 15 až 19 °C. Ke konci týdne se začalo oteplovat, ale občasné přeháňky se objevovaly denně (v okrese Litoměřice (Vetlá, 11. 7.) místy i s krupobitím). Maximální denní teploty se pohybovaly od 18 °C do 30 °C.

V druhém týdnu se postupně oteplovalo. Maximální denní teploty se pohybovaly od 28 °C do 31 °C. Nejvyšší teplota byla naměřena 20. 7. v Semilech 34,1 °C. Po většinu týdne převládalo jasno.

Za sledované období napršelo v okresech Česká Lípa 31 mm, Chomutov (Jirkov) v úhrnu 50 mm, Jablonec nad Nisou dle lokality 44 až 53 mm, Litoměřice (Radešín u Martiněvsi) 72 mm, (Ploskovice) 120 mm, Louny 10 až 20 mm dle lokality, Most (Havraň) 43 mm, Semily dle lokality 56 až 88 mm, Teplice 71 mm.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Po vydatnějších srážkách došlo k intenzivnímu růstu cukrovky, kukuřice a slunečnice. Probíhá průběžná aplikace fungicidů v polních plodinách, chmelnicích, sadech a na vinicích spolu s aplikací insekticidů. Provádí se sekání trávy v sadech a vinicích. Pokračuje sklizeň raných brambor, ozimých ječmenů a na Českolipsku, Litoměřicku a Lounsku začala i sklizeň řepky. Ozimé řepky rychle dozrávají, mnozí pěstitelé přesto v této době přistoupili k desikaci. Na Lounsku se sklízí ječmen jarní. Končí sklizeň třešní a začíná sklizeň višní. V okrese Liberec a Semily je sklizeň višní ukončena. Vlivem vydatných a dlouhotrvajících dešťů došlo ke spláchnutí ornice na šesti hektarech v okrese Litoměřice (Těchobuzice). Dokončena sklizeň semenných porostů jetele inkarnátu.

OBILNINY

PŠENICE OZIMÁ (RF 83-92 BBCH, tj. časná těstovitá (vosková) zralost až mrtvá zralost: zrno již nelze nehtem palce stisknout ani zlomit)

V okrese Louny začaly téměř všechny porosty poléhat a to převážně v mokřích lokalitách či přehnojených porostech. Taktéž v okresech Jablonec nad Nisou, Liberec a Semily došlo k poléhání porostů, místy až na 80 % plochy.

První a zároveň střední výskyt **černání kořenů a báze stébel obilovin (*Gaeumannomyces graminis*)** na kořenech a stéblech byl zjištěn v okrese Děčín (Ludvíkovice, 9. 7.).

V okresech Litoměřice (Slatina pod Hazmburkem, Malešov a Třebenice, 14. 7.) a Louny (Lužec, 16. 7.) byl zjištěn na klasech první výskyt **černí obilovin (*Mycosphaerella tassiana*)**.

První výskyt **obecné krčkové a kořenové hniloby pšenice (*Fusarium spp.*)** na stoncích byl zjištěn v okresech Chomutov (Droužkovice, 15. 7.) a Most (Havraň, 14. 7.).

V okrese Most (Havraň, 14. 7.) byl zjištěn první výskyt **ružovění klasů pšenice (*Giberella spp.*)**.

Napadení klasů se pozoruje v době mléčné zralosti až voskové zralosti (RF 75-85). Kontroluje se minimálně 20 rostlin.

Fungicidní ošetření se provádí v BBCH 61-69, dle signalizace, nebo při ohrožení v době kvetení.

V okresech Most (Havraň, 14. 7.) a Ústí nad Labem (Řehlovice, 8. 7.) byl v klasech zjištěn první výskyt **tečkované plevové a listové skvrnitosti pšenice (*Phaeosphaeria nodorum*)**.

Střední výskyt **žluté rzivosti pšenice (*Puccinia striiformis*)** na klasech byl zjištěn v okrese Děčín (Ludvíkovice, 9. 7.).

První výskyt hálek způsobených **bejlo morkou sedlovou (*Haplodiplosis marginata*)** byl zjištěn v okrese Most (Havraň, 14. 7.).

V okrese Litoměřice (Podluský, 15. 7. a 17. 7.) pokračuje silný výskyt motýlů **obaleče obilního (*Cnephasia pumisana*)** ve feromonových lapačích. Silný výskyt byl dále zjištěn v okresech Česká Lípa (Kravaře v Čechách a Sosnová u České Lípy, 9. 7.), Most (Havraň, 14. 7.), Liberec (Pěňčín, 14. 7.), Litoměřice (Třebenice, 7. 7.) a Semily (Sekerkovy Loučky, 17. 7.).

Obaleč obilný se vyskytuje ve škodlivém množství jen v některých letech a to jen lokálně v nejjižnějších částech republiky. Obvykle napadá jen okraje porostů. K plošnému napadení dochází jen při přemnožení a při větrném počasí v období migrace housenek. Housenky snižují výnos a znehodnocují zrna.

Pro monitorování škůdce lze použít feromonový lapač Deltastop CPP. V ČR není registrován proti obaleči obilnímu žádný přípravek.

PŠENICE JARNÍ (RF 75 BBCH, tj. střední mléčná zralost: všechna zrna dosáhla své konečné velikosti, obsah zrn mléčný, zrna ještě zelená)

V okrese Litoměřice (Litoměřice, 15. 7.) byl zjištěn první výskyt larev **plodomorky plevové (*Sitodiplosis mosellana*)** v klasech, první výskyt **rzí (*Puccinia spp.*)** v klasech. Na lokalitě Těchobuzice (15. 7.) byl zjištěn lokálně silný výskyt **hnědé rzivosti pšeničné (*Puccinia recondita*)** na listech.

Od června/července (srpna) se objevují na líci listů, méně často na pochvách, zřídka stéblech okrově hnědé až rezavě červené kupky, které pukají a uvolňují spory (uredospory).

Chemická ochrana přichází v úvahu, pokud ve fázi 39 DC (těsně před metáním) se vyskytují kupky na 5-15% odnoží nebo ve fázi 59 DC (konec metání) se nacházejí kupky na 10-20% odnoží (u silně náchylných odrůd platí nižší čísla).

Vzhledem k poměrně pozdním a nepravidelným výskytům rzi pšeničné vznikají problémy s včasným a tím i rentabilním nasazením fungicidu. Používáme-li přípravky proti padlí travnímu či tečkované plevové a listové skvrnitosti pšenice (braničnatce plevové), doporučujeme,

zejména u odrůd náchylných vůči rzi pšeničné, volit ty přípravky, které ve svém spektru účinnosti mají uvedenu i účinnost proti rzím.

JEČMEN OZIMÝ (RF 87-99 BBCH, tj. žlutá zralost: deformace tlakem nehtu ireverzibilní až sklizené zrna (vhodné pro posklizňové úpravy zrna, např. ochranné zásahy))

V okrese Litoměřice (Černiv, 14. 7.) byl zjištěn první výskyt **černí obilniny (Mycosphaerella tassiana)**.

V okrese Litoměřice (Černiv, 7. 7.) pokračuje silný výskyt **obaleče obilného (Cnephasia pumicana)**. Silný výskyt byl zjištěn také v okrese Liberec (Vlastibořice, 14. 7.).

JEČMEN JARNÍ (RF 75-92 BBCH, tj. střední mléčná zralost: všechna zrna dosáhla své konečné velikosti, obsah zrn mléčný, zrna ještě zelená až mrtvá zralost: zrna již nelze nehtem palce stisknout ani zlomit)

V okrese Most (Havraň, 14. 7.) byl zjištěn první výskyt **hnědé rzivosti ječmene (Puccinia hordei)**.

V okrese Semily (Lomnice nad Popelkou, 16. 7.) byl zaznamenán první výskyt **kyjatyk osenní (Sitobion avenae)**.

KUKUŘICE (RF 30–59 BBCH, tj. počátek prodlužovacího růstu až konec metání (dolní větve laty plně rozvinuté a oddělené))

V okrese Louny (Židovice, 22. 6.) byl ve světelném lapači odchycen první **zavíječ kukuřičný (Ostrinia nubilalis)**. Od zjištění prvního výskytu jeho odchyt stoupá, první vrchol letové aktivity byl zjištěn 3. 7. a druhý vrchol 15. 7.

LUSKOVINY

HRÁCH SETÝ (RF 79-89 BBCH, tj. téměř veškeré lusky dosáhly druhově, resp. odrůdově specifické velikosti, semena plně vyvinutá (zelená zralost) až plná zralost: lusky na celé rostlině jsou suché, hnědé, semena suchá a tvrdá (suchá zralost))

V okrese Louny byly všechny porosty zdesikovány. Na Podbořansku v Libkovicích bylo pozorováno samovolné **praskání lusků** a silné zaplevelení porostu hrachu **heřmánkovcem nevonným (Tripleurospermum inodorum)**.

První výskyt **padlí hrachu (Erysiphe baeumleri)** byl zjištěn v okrese Jablonec nad Nisou (Frýdštejn, 14. 7.) a Semily (Vyskeř, 17. 7.).

Střední výskyt **strupovitosti hrachu (Ascochyta pisi)** na listech a plodech byl zjištěn v okrese Jablonec nad Nisou (Frýdštejn, 14. 7.).

První výskyt **šedé plísňovitosti hrachu (Botrytis cinerea)** byl zjištěn v okrese Litoměřice (Chotěšov u Vrbičan, 14. 7.).

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 83-99 BBCH, tj. asi 30% šešulí vyzrálých (semena černá a tvrdá) až sklizňová zralost)

V okrese Louny na Podbořansku (Němčany, 9. 7.) bylo zjištěno poškození asi 150 ha řepky kroupami z 30 až 60 % (vrchní patra šešulí jsou všechna vymláčená).

V okresech Chomutov (Droužkovice, 15. 7.) a Most (Havraň, 14. 7.) byl zjištěn první výskyt **alternariové skvrnitosti brukvovitých (Alternaria brassicae)** na listech a šešulích.

První výskyt **bílé hniloby řepky (Sclerotinia sclerotiorum)** na stonku byl zjištěn v okresech Děčín (Markvartice u Děčína, 17. 7.) a Ústí nad Labem (Řehlovice, 8. 7.).

V okresech Chomutov (Droužkovice, 15. 7.) a Most (Havraň, 14. 7.) byl zjištěn první výskyt **fomového černání stonku řepky (*Leptosphaeria maculans*)**.

V okrese Most (Havraň, 14. 7.) byl zjištěn první výskyt **plísňě brukvovitých (*Peronospora parasitica*)** na listech.

Střední výskyt **šedé plísňovitosti brukvovitých (*Botrytis cinerea*)** na šešulích byl zjištěn v okrese Litoměřice (Chodovlice, 14. 7.). První výskyt je hlášen z okresů Most (Havraň, 14. 7.) a Teplice (Měrunice, 17. 7.).

SLUNEČNICE (RF 53-67 BBCH, tj. květenství se odděluje od listové růžice: krycí listeny zřetelně rozpoznatelné od listů až dokvétání: trubkovité květy ve vnitřní třetině terče kvetou (volné tyčinky a blizny))

První a zároveň střední výskyt **bílé hniloby slunečnice (*Sclerotinia sclerotiorum*)** byl zjištěn na stonku v okrese Litoměřice (Dušníky, 15. 7.).

MÁK (RF 64-72 BBCH, tj. fáze vyvinuté tobolky - zelená zralost až začátek žloutnutí tobolky)

V okrese Semily (Sekerkovy Loučky, 14. 7.) byl laboratorně potvrzen výskyt ***Fusaria spp*** v lézích na bázi rostlin.

V okrese Litoměřice (Čížkovice, 7. 7. a 14. 7.) pokračuje střední výskyt **molice vlašovičnickové (*Aleurodes proletella*)**.

V okrese Litoměřice (Čížkovice, 14. 7. a Chvalín, 17. 7.) byl pozorován první výskyt larev **žlabatky stonkové (*Timaspis papaveris*)**

OKOPANINY

BRAMBORY (RF 61-99 BBCH, tj. počátek květu až hlízy odloučené od stonků)

První výskyt **virové svinutky bramboru (*Potato leafroll virus*)** byl zjištěn v okrese Chomutov (Droužkovice, 15. 7.).

V okresech Chomutov (Droužkovice, 15. 7.) byl zjištěn první výskyt **plísňě bramborové (*Phytophthora infestans*)**. Střední výskyt je hlášen z okresu Louny (Peruc, 11. 7.). Silný výskyt byl zjištěn v okrese Semily (Turnovsko, 17. 7.).

Na listových stoncích se zprvu mohou vyskytnout ojediněle hnědé, zahrňavající skvrny. Na listových úkrojcích se objevují první příznaky na okrajích či špičkách: nažloutlé až světle zelené olejovité skvrny, které záhy hnědnou a zasychají. Na rozhraní zdravého a napadeného pletiva lístku se vytváří přechodná světle zelená zóna, na které se jako za vlhka na rubu vytváří šedobílý plísňový nálet. Za vlhkého počasí se skvrny velmi rychle šíří do horních listových pater a zachvacují celé listy a trsy. Na napadených hlízách vznikají na pokožce nepravidelné, často nenápadné, hnědé až olověně šedé skvrny, které později poněkud propadají. Pod skvrnami se na řezu nachází rezavě hnědé pletivo, neostře ohraničené od pletiva zdravého ("hnědá hniloba"). Tato hniloba později často přechází v hnilobu mokrou (následná infekce bakteriemi), která zničí celou hlízu.

Rozhodující ochranu natě poskytuje nasazení fungicidů. Nat' musí být po celou dobu náletu spor chráněna fungicidním přípravkem. Postřiková jícha musí proniknout do porostu, čehož lze dosáhnout nízkou jezdovou rychlostí a dostatečným pracovním tlakem. Pro účinnou a rentabilní ochranu je důležité zejména stanovení termínu prvního ošetření, které vždy má být preventivní, před výskytem choroby. První ošetření se signalizuje u jednotlivých skupin odrůd. Prognózy lze nalézt na portále Státní rostlinolékařské správy v sekci škodlivé organismy, prognózy. V případě, že nejsou k dispozici podklady pro zpracování některé z prognostických metod, lze signalizovat na základě růstové fáze porostu. U odrůd náchylných k výskytu plísňě bramborové se první ošetření signalizuje v době zapojování porostu v řádcích a u méně náchylných odrůd při zapojení porostu mezi řádky.

V okresech Česká Lípa (Dubnice pod Ralskem, 16. 7.), Děčín (Vilémov u Šluknova, 9. 7.) a Louny (Peruc, 11. 7.) byl zjištěn silný výskyt larev **mandelinky bramborové** (**Leptinotarsa decemlineata**)

Porost se prochází ve směru výsadby a zaznamenává se počet brouků. Počet a délka průchodů se stanoví tak, aby bylo prohlédnuto 0,1 ha, u ploch větších jak 10 ha 0,2 ha, přičemž je nutno porost projít nejméně 4x na různých místech tak, aby bylo podchyceno průměrné napadení.

Chemickou ochranu je třeba zahájit při výskytu 100 brouků, nebo 5000 larev na 1 ha.

ŘEPA CUKROVKA (RF 35-39 BBCH, tj. listy pokrývají 50% povrchu půdy až plodina úplně zapojena v porostu, listy pokrývají 90% povrchu půdy)

V okrese Česká Lípa na lokalitě Pavlovice bylo pozorováno **praskání bulev řepy**, pravděpodobně v důsledku přísunu vláhy po dlouhodobém suchu.

PÍCNINY

Vojtěška (RF 25-99 BBCH, tj. prodlužovací růst lodyh příp. listová růžice vytvořena až porost sklizen)

V okrese Most (Havraň, 14. 7.) byl zjištěn silný výskyt samců **obaleče vojtěškového** (**Cydia medicaginis**) ve feromonovém lapači. Dále byl zjištěn první výskyt **rzivosti vojtěšky** (**Uromyces striatus**).

V okrese Litoměřice (Chodovlice, 14. 7.) byl zjištěn první výskyt **třásněnky vojtěškové** (**Odontothrips confusus**) a **klopušky světlé** (**Adelphocoris lineolatus**).

CHMEL (RF 55-67 BBCH, tj. poupata v květenství prodloužená až asi 70% květů otevřeno)

Na lokalitě Vědomice (14. 7.) byl zjištěn na květenství první výskyt mycelia **plísňě chmele** (**Pseudoperonospora humuli**).

Mladé výhony jsou menší, listy na nich jsou deformované, drobné. Na spodní straně napadených listů bývá povlak šedého mycelia houby. Na listech starších rostlin se tvoří nejdříve zelenožluté nepravidelné skvrnky, které rychle žloutnou a hnědnou, napadené pletivo zasychá. Napadené hlávky jsou otevřeny, listeny hnědě zbarvené.

Přímá ochrana se provádí na základě počtu klasovitých výhonů a počtu peronosporových skvrn na listech a podle signalizace postřiku při krátkodobé prognóze. Pro potřebu skutečného chemického ošetření zpracovává rámcovou signalizaci ochranných zásahů podle krátkodobé prognózy Chmelařský institut, s.r.o.

V okrese Louny (Solopysky, 7. 7.) byl zjištěn střední výskyt **šedavky luční** (**Hydraecia micacea**).

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (RF 75-81 BBCH, tj. plod dosahuje asi 50% (polovinu) konečné velikosti až počátek zrání, vývoj odrůdově specifického zbarvení plodu (zesvětlení))

Silné výskyty **hnědé skvrnitosti listů kdouloně** (**Diplocarpon mespili**) byly zjištěny v okrese Litoměřice (Litoměřice, 14. 7.) v ovocných školkách.

První výskyty **moniliniové hniloby jablek** (**Monilinia fructigena**) byly zjištěny v okrese Litoměřice (Kamýk u Litoměřic, 16. 7.).

V okrese Most (Vtelno, 14. 7.) pokračuje střední výskyt **strupovitosti jabloně** (**Venturia inaequalis**) na listech. Střední výskyt na listech i plodech pokračuje v okrese

Litoměřice (Dobříň, 15. 7.). Střední výskyt na plodech zejména uvnitř koruny byl zjištěn v okrese Semily (Žernov, 17. 7.).

Patogen napadá listy, květy a plody, zcela výjimečně i letorosty. Na obou stranách čepelí listů vznikají sazovité různě velké skvrny. Postižená místa nekrotizují a silně napadené listy opadávají. Obdobné skvrny i na květech a plodech. Silně napadené květy a malé plody opadávají. Na větších plodech různé velké a utvářené šedočerné skvrny, v důsledku nestejného růstu postižených a zdravých pletiv dochází k deformacím a praskání plodů. Následně jsou postižené plody napadány hnilobami.

Ochranu je možno provádět preventivně nebo kurativně na základě sledování průběhu infekcí, příp. jako kombinaci obou systémů. Při preventivní ochraně ošetřujeme průběžně po celou dobu nebezpečí primárních infekcí. Podle lokality a podmínek ošetřujeme od vyrašení do června, v intervalu 5 - 14 i více dní. Interval mezi postřiky by měl zohlednit infekční tlak, intenzitu růstu (v období maximální intenzity růstu vývoj 2 - 3 listů týdně) a možnosti použitého fungicidu. Maximální intenzita ochrany musí být v období největšího nebezpečí infekcí (od fenofáze růžového poupěte do cca 1- 2 týdnů po odkvětu). Racionální prevence zohledňuje důsledně průběh počasí. Za suchých period se neošetřuje a ošetří se až před předpokládanou změnou počasí (deštěm). Pokud nastane neočekávaný déšť (proběhne infekce) ošetříme kurativně. Při kurativní (postinfekční) ochraně ošetřujeme až po splnění podmínek pro infekci. Tento systém vychází z poznání vztahu mezi dobou ovlhčení, teplotou a infekcí (Mills, 1951, La Plant, Jones, 1980). K ošetření musí být použity kurativně působící fungicidy, při důsledném dodržování doby kurativní účinnosti.

V okrese Most (Vtelno, 14. 7.) byl zjištěn první výskyt **mšice jabloňové (*Aphis pomi*)** na letorostech a listech. Silný výskyt přetrvává v okrese Louny na Žatecku (Libočany, 14. 7.).

V okrese Litoměřice (Kamýk u Litoměřic, 16. 7.) byl zjištěn silný výskyt **vlnatky krvavé (*Eriosoma lanigera*)**. Silný výskyt stále přetrvává v okrese Louny na Žatecku (Libočany, 14. 7.).

V létě na větvích a na starém dřevě jabloní husté bílé vložkovité povlaky, pokrývající kolonie mšic. Po rozmáčknutí tvoří červenou kaši. Na větvích a kořenech rozmanitě utvářené malé nádory později infikované různými houbami. Větve se deformují a odumírají.

Nejvhodnějším termínem k ošetření je období myšího ouška, kdy za teplých dnů mšice opouštějí zimní úkryty a vylézají po kmenech do korun stromů. Později se jabloně ošetřují při zjištění deseti a více kolonií vlnatky krvavé na 100 letorostech. Ošetření se podle potřeby opakuje. Doporučuje se do postřikové kapaliny přidat smáčedlo. Jabloně musí být přípravkem dokonale ošetřeny. Jakékoliv rány na jabloních mají být ošetřeny.

Silný výskyt **klíněnky jabloňové (*Phyllonorycter blancardellus*)** ve feromonovém lapáku přetrvává v okrese Liberec na lokalitě Svijanský Újezd (17. 7.). Silný výskyt zaznamenán také v okrese Semily (Žernov, 17. 7.).

Střední výskyt **nesytky jabloňové (*Synanthedon myopaeformis*)** byl zjištěn v okrese Louny (Libočany, 14. 7.).

V okresech Litoměřice (Kamýk u Litoměřic, 11. 7.) a Děčín (Malšovice) byl 8. 7. zjištěn silný výskyt **obaleče jablečného (*Cydia pomonella*)**, při dalším pozorování v okrese Děčín (Březiny u Děčína, 11. 7. a Malšovice, 14. a 17. 7.) došlo k poklesu na střední výskyt. V okrese Litoměřice na lokalitě Dobříň (15. 7.) byl zjištěn střední výskyt. V okrese Česká Lípa (Pavlovice u Jestřebí, 9. 7.) byly pozorovány nové silné výskyty samců tohoto škůdce. Střední výskyt je hlášen z okresu Litoměřice (Klapý, 7. 7.).

V okrese Most (Vtelno, 14. 7.) pokračuje střední výskyt **obaleče jabloňového (*Hedya nubiferana*)**. V okrese Česká Lípa na lokalitě Pavlovice u Jestřebí byl 9. 7. zjištěn silný výskyt, při dalším pozorování 15. 7. došlo k poklesu na střední intenzitu. V okrese Litoměřice (Kamýk u Litoměřic, 11. 7.) zjištěn střední výskyt.

V okrese Louny (Židovice, 17. 7.) byl pozorován ve feromonových lapačích první výskyt imag podkopníčka ovocného (*Lyonetia clerkella*) a podkopníčka spirálového (*Leucoptera malifoliella*).

Peckoviny

MERUŇKA (RF 85-87 BBCH, tj. pokročilé zrání až sklizňová zralost)

První výskyt strupovitosti meruňek (*Venturia carpophila*) byl zjištěn v okrese Litoměřice (Klapý, 14. 7.).

Silný výskyt samců obaleče meruňkového (*Enarmonia formosana*) ve feromonových lapačích byl zjištěn v intenzivních sadech v okrese Louny (Židovice, 11. 7. a 17. 7.).

Na kůře především starších stromů jsou od úrovně půdy do výšky asi 50 cm zřetelné kompaktní oranžové kupičky trusu a pilin. V místech napadení se objevuje klejotok. Housenky vyhlodávají na rozhraní lýka a dřeva rozlehlé systémy chodeb. Protože samičky kladou především do míst již dříve tímto obalečem napadených a poškozených, napadení se stále rozšiřuje. Dlouhodobější poškození způsobuje odumírání větví a celých stromů. Sledování letu dospělců obaleče meruňkového do feromonových lapáků se provádí 1 x týdně od 1. června do 31. července

Chemické ošetření je doporučeno týden po hlavní letové vlně 1. generace v květnu a opět proti 2. generaci týden po hlavní letové vlně koncem července a v srpnu.

SLIVONĚ (RF 76-85 BBCH, tj. plod dosahuje asi 60% konečné velikosti až pokročilé zrání, nárůst intenzity odrůdově specifického zbarvení)

První výskyt virových neštovic slivoně (*Plum pox virus*) byl zjištěn v okrese Litoměřice (Klapý, 7. 7.). Silný plošný výskyt zjištěn na lokalitě Dobříň (15. 7.).

Silný výskyt svilušky ovocné (*Panonychus ulmi*) pokračuje v okrese Litoměřice (Klapý, 14. 7.).

TŘEŠEŇ (RF 85-89 BBCH, tj. pokročilé zrání, nárůst intenzity odrůdově specifického zbarvení až konzumní zralost, plody mají typickou chuť a optimální pevnost)

V okrese Litoměřice (Chodovlice, 14. 7.) byl zjištěn první výskyt moniliové hniloby třešní (*Monilinia fructigena*).

RÉVA VINNÁ (RF 75-77 BBCH, tj. bobule velikosti hrachu, hrozny visí až počátek uzavírání hroznů)

V okrese Litoměřice (Vetlá, 14. 7.) bylo zaznamenáno poškození hroznů krupobitím.

V okrese Most (Čepirohy, 14. 7.) byl zjištěn střední výskyt samců obalečika jednopásého (*Eupoecilia ambiguella*) ve feromonových lapačích. Silný výskyt je hlášen z okresu Litoměřice (Velké Žernoseky, 11. 7.).

V okrese Litoměřice (17. 7.) na soukromých zahradách byly zjištěny první výskyty padlí révy (*Erysiphe necator*) na listech a hroznech.

ZELENINA

CIBULE

V okrese Louny na Žatecku (15. 7.) byl u zahrádkářů zjištěn první výskyt plísně česnekovitých (*Peronospora destructor*).

Na listech a na květních stvolech se vytvářejí světle zelené skvrny, které se zvětšují a splývají. Skvrny se pokrývají bělavým, později šedým povlakem reprodukčních orgánů houby (sporangiofory), které se velmi snadno rozšiřují vzdušnými proudy. Druhotně se povrch skvrn pokrývá tmavými povlaky

saprofytických hub ("černě" a plíseň šedá), jejichž následkem se listy a květní stvoly snadno lámou a poléhají. Následkem redukce asimilační plochy cibule zůstávají malé, nevyzrálé (krkaté), špatně skladovatelné.

Fungicidní ošetření se provádí preventivně, za vlhkého počasí již od června v 7 až 14 denních intervalech podle počasí a průběhu epidemie až do fyziologického zrání natě.

RAJČE (RF 71-76 BBCH, tj. 1.plodenství (vijan) vytvořeno, 1. plod dosáhl typickou velikost až 6. vijan: vytvořen 1. plod dosáhl typickou velikost)

Vlivem vysokých srážek dochází k růstovým prasklinám plodů rajčete v okrese Litoměřice (16. 7.).

V okresech Louny na Žatecku (14. 7.) a Semily (Jablonec nad Jizerou, 10. 7.) byl u zahrádkářů zaznamenán první výskyt plísň rajčete (*Phytophthora infestans*) na listech.

ZELÍ (RF 41-45 BBCH, tj. začátek tvorby hlávky, dva nejmladší listy dosud nevyvinuté až dosažení 50 % očekávaného průměru hlávky)

První výskyt housenek bělásky zelného (*Pieris brassicae*) a housenek osenic (*Agrotis* spp.) byl zjištěn v okrese Ústí nad Labem (Svádov, 8. 7.).

V okrese Litoměřice (Mlékojedy u Litoměřic, 15. 7.) byl pozorován další silný výskyt molice vlašovičnickové (*Aleyrodes proletella*).

autor: ©entomart

Molice vlašovičnicková je druh polyfágního hmyzu sajícího na rostlinách. Molice vlašovičnicková byla hlášena jako nový škodlivý organismus v Austrálii v roce 1997. Dospělci jsou 1,5–2 mm velký okřídlený hmyz. Křídla jsou bílá se čtyřmi šedými skvrnami a jsou pokryta voskovitými šupinkami. Je to lom světla na šupinkách, který dává hmyzu bílou barvu. Hlava a hrudník jsou tmavé, zatímco spodní strana je žlutá a rovněž potažena vrstvou vosku. Oči jsou červené. Dospělci se shromažďují především na spodní straně listů vrcholových částí rostlin. Molice vlašovičnicková jako polyfág má širokou řadu hostitelů. Kromě jahodníku velkoplodého a zeleniny (především z čeledi brukvovité), poškozuje i okrasné rostliny.^[4] Ve střední Evropě se vyskytuje jako běžný parazit na bylinách. Larvy škodí přímým sáním. Molice vlašovičnicková je významným škůdcem polní pěstované zeleniny. Molice jsou také přenašeči virových chorob rostlin, sání vede k chřadnutí rostlin, tvorbě chlorózy a vadnutí listů. Medovice, kterou hmyz vylučuje, znečišťuje plody, listy, květy. Medovice také ztěžuje pesticidní ošetření rostlin a snižuje kvalitu produkce.

Molice vlašovičnicková může při pozdním zásahu zeleninu i zcela znehodnotit. Porosty je třeba ošetřit při zjištění prvních výskytů škůdce registrovanými přípravky s přídatkem smáčedla a ošetření dle potřeby zopakovat.

Příznaky napadení rostlin jsou dospělci, podobní bílým muškám, vyletující z pod listu, a přítomnost dospělců a larev sajících ve velkých skupinách na spodní straně listu. Při vysoké populační hustotě škůdce dochází ke chřadnutí rostlin, tvorbě chlorózy a vadnutí listů. Medovice tvořená larvami, znečišťuje listy, plody a květy, vyvíjí se na ní povlak tvořený saprofytickými houbami, černěmi, tzv. sazovitostí.

Okřídlení dospělci umožňují snadné šíření. Molice vlašovičnicková se šíří také pomocí mezinárodního obchodu.

V případě potřeby se provádí postřik insekticidy, a to buď olejovými preparáty nebo organofosfáty na bázi pirimiphos methylu.

zdroj: http://cs.wikipedia.org/wiki/Molice_vla%C5%A1tovi%C4%8Dn%C3%ADkov%C3%A1#

OKRASNÉ DŘEVINY

V lesní školce v okrese Česká Lípa (Karba, 16. 7.) bylo pozorováno lokálně silné poškození až úhyn pěstovaných rostlin vlivem **jarních mrazíků** v období rašení a **letním úpalem a suchem**. Z listnáčů byly poškozeny především buky úpalem.

V okrese Liberec, Louny a Semily nastala silná expanze **slimáků (Agriolimacidae)**.

V okrese Semily přetrvává silný výskyt různých druhů **mšic (Aphidoidea spp.)** na velkém spektru hostitelů (okrasné květiny, zelenina, ovocné druhy aj.).

Za Oblastní odbor Žatec zpracovala: Ing. Lenka Juračková